

Lagutskottet

Regeringens årsberättelse 2022

Till revisionsutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens årsberättelse 2022 (B 2/2023 rd): Ärendet har remitterats till lagutskottet för utlåtande till revisionsutskottet. Tidsfrist: 29.9.2023.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Lagutskottet har behandlat berättelsen utifrån de uttalanden som riksdagen godkänt på förslag från utskottet. Huvuddelen av uttalandena gäller justitieministeriets förvaltningsområde, men en del av dem gäller också social- och hälsovårdsministeriets och undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. Dessutom har lagutskottet utifrån sitt eget ansvarsområde behandlat frågan om att minska överskuldssättningen och de problem som den orsakar. Utskottet har också behandlat riksdagens beslut om medborgarinitiativet om att skriva in våld i skolan i strafflagen.

Uttalanden som kan strykas

De åtgärder som vidtagits med anledning av följande uttalanden har varit tillräckliga, och uttalandena är inte längre aktuella:

— *Övervakning av förundersökningsmyndigheternas verksamhet och beslut om hemliga metoder för att inhämta information RP 222/2010 rd — RSv 374/2010 rd*

Vid behandlingen av regeringens proposition (RP 222/2010 rd) om tvångsmedelslagen, som trädde i kraft i början av 2014, godkände riksdagen bland annat ett uttalande enligt vilket riksdagen förutsatte att regeringen utreder och överväger om besluten om hemliga metoder för att inhämta information bör ingå i domstolarnas behörighet (uttalande 2).

Av riksdagens utskottshandlingar om behandlingen av den nya tvångsmedelslagen (806/2011) framgår det på det sätt som framgår av årsberättelsen att skrivningen gäller beslut om täckoperation, bevisprovokation genom köp och skyddande av hemligt inhämtande av information. Enligt årsberättelsen har det ansetts ändamålsenligt att behovet av att ändra tvångsmedelslagen över-

Utlåtande LaUU 7/2023 rd

vägs när man har fått tillräckliga erfarenheter av tillämpningen av den nya lagen. Justitieministeriet tillsatte därför den 10 juli 2020 en arbetsgrupp för att bedöma behovet av ändringar i tvångsmedelslagen och utifrån granskningen bereda behövliga ändringar i lagstiftningen. Vid bedömningen av ändringsbehoven har arbetsgruppen fäst uppmärksamhet vid exempelvis riksdagens ställningstaganden, såsom frågan i uttalandet om att överföra behörigheten att avgöra hemliga metoder för inhämtande av information till domstolarnas behörighet. Utifrån arbetsgruppens betänkande och yttrandena om det har det beretts en proposition RP 217/2022 rd, som överlämnades till riksdagen den 20 oktober 2022. Riksdagen har med anledning av propositionen godkänt lagändringarna (RSv 305/2022 rd), som träder i kraft den 1 oktober 2023.

Följaktligen anser lagutskottet att uttalandet (uttalande 2) inte ger anledning till ytterligare åtgärder. Uttalandet kan alltså strykas.

— *Identitetsstölden RP 232/2014 rd — RSv 335/2014 rd*

Vid behandlingen av regeringens proposition (RP 232/2014 rd) om ändring av vissa bestämmelser om nätbrott i strafflagen och vissa lagar som har samband med den har riksdagen godkänt ett uttalande enligt vilket riksdagen förutsätter att regeringen följer upp om metoderna och befogenheterna för att utreda identitetsstölden som förekommer som självständiga brott är tillräckliga och vidtar åtgärder för att effektivisera bekämpningen och utredningen av dessa brott, om det visar sig vara befogat.

På det sätt som framgår av årsberättelsen trädde den nya 9 b § om identitetsstöld i 38 kap. i strafflagen (368/2015) i kraft den 4 september 2015. Enligt årsberättelsen har det ansetts ändamålsenligt att man kan bedöma hur effektiva och tillräckliga utredningsmedlen och utredningsfullmakterna är när det blir aktuellt att överväga behovet av att ändra och komplettera tvångsmedelslagen (806/2011), som trädde i kraft i början av 2014. Justitieministeriet tillsatte den 10 juli 2020 en arbetsgrupp för att bedöma behovet av ändringar i tvångsmedelslagen och utifrån granskningen bereda behövliga ändringar i lagstiftningen. Vid bedömningen av ändringsbehoven har arbetsgruppen fäst uppmärksamhet vid exempelvis riksdagens ställningstaganden, såsom frågan i uttalandet om hur metoderna och befogenheterna för utredning av identitetsstöld fungerar och om de räcker till. Utifrån arbetsgruppens betänkande och yttrandena om det har det beretts en proposition RP 217/2022 rd, som överlämnades till riksdagen den 20 oktober 2022. Riksdagen har senare med anledning av propositionen godkänt lagändringarna (RSv 305/2022 rd), som träder i kraft den 1 oktober 2023.

Följaktligen anser lagutskottet att uttalandet inte ger anledning till ytterligare åtgärder. Uttalandet kan alltså strykas.

— *Straffpraxis i fråga om rattfylleri Ö 5/2014 rd — RSk 56/2014 rd*

Riksdagen förkastade medborgarinitiativet om strängare straff för rattfylleri 2015 (MI 3/2014 rd). I samband med behandlingen godkände riksdagen sex uttalanden, varav ett fortfarande är i kraft

Utlåtande LaUU 7/2023 rd

(uttalande 5). I uttalande 5 förutsatte riksdagen att regeringen effektiviserar kartläggningen av rusmedelssituationen för unga rattfyllerimisstänkta jämte relaterade vidare åtgärder.

Enligt årsberättelsen har Institutet för hälsa och välfärd främjat spridningen av handlingsmodellen Tie selväksi, som är avsedd för personer under 25 år som gripits för rattfylleri. I verksamhetsmodellen erbjuder polisen unga personer som gripits för rattfylleri möjlighet att omedelbart samtala med en representant för social- och hälsovården. Efter att ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster överfördes till välfärdsområdena ingår ärenden i anslutning till kartläggningen av rusmedelssituationen bland unga som misstänks för rattfylleri och uppföljningen av den i välfärdsområdenas ansvar för att främja invånarnas välfärd och hälsa i samarbete med kommunerna och andra aktörer i området.

Enligt årsberättelsen förbättrar den revidering av lagstiftningen om mentalvård och missbrukarvård som trädde i kraft vid ingången av 2023 tillgången på och kvaliteten och behovsenligheten hos mentalvård, missbrukarvård och beroendevård samt stärker klientens rätt att på lika villkor få de tjänster som han eller hon behöver i alla åldersgrupper. Bättre fungerande servicesystem har också förebyggande mål genom vilka man kan svara på effektiviseringen av kartläggningen av rusmedelssituationen bland unga som misstänks för rattfylleri och de fortsatta åtgärderna i anslutning till den.

Följaktligen anser lagutskottet att uttalandet (uttalande 5) inte ger anledning till ytterligare åtgärder. Uttalandet kan alltså strykas.

— *Uppföljning av konsekvenserna av projektet för att utveckla nätverket av tingsrätter, RP 270/2016 rd — RSv 126/2017 rd*

När riksdagen behandlade regeringens proposition (RP 270/2016 rd) om omstruktureringen av tingsrätterna godkände riksdagen ett uttalande där riksdagen förutsatte att regeringen bevakar effekterna av omstruktureringen av tingsrätterna och den eventuella reformen av behandlingen av summariska tvistemål med särskilt fokus på den regionala tillgången till rättssäkerhet, fullföljandet av de språkliga rättigheterna, de ekonomiska konsekvenserna och utbudet av juridiska tjänster samt att regeringen lämnar lagutskottet en utredning i de här frågorna senast 2022.

På det sätt som framgår av årsberättelsen lämnade justitieministeriet utredarens rapport till lagutskottet i slutet av 2022.

Följaktligen anser lagutskottet att uttalandet inte ger anledning till ytterligare åtgärder. Uttalandet kan alltså strykas.

— *Koncentrering av summariska tvistemål RP 190/2017 rd — RSv 32/2018 rd*

När riksdagen behandlade regeringens proposition (RP 190/2017 rd) om koncentrering av summariska tvistemål godkände riksdagen ett uttalande där riksdagen förutsatte att regeringen bevakar effekterna av omstruktureringen av tingsrätterna och reformen av behandlingen av summa-

Utlåtande LaUU 7/2023 rd

riska tvistemål med särskilt fokus på den regionala tillgången till rättssäkerhet, fullföljandet av de språkliga rättigheterna, de ekonomiska konsekvenserna och utbudet av juridiska tjänster samt att regeringen lämnar lagutskottet en utredning i de här frågorna senast 2022.

På det sätt som framgår av årsberättelsen lämnade justitieministeriet utredningsmannens rapport till lagutskottet i slutet av 2022.

Följaktligen anser lagutskottet att uttalandet inte ger anledning till ytterligare åtgärder. Uttalandet kan alltså strykas.

— *Hur strukturreformen av utsökningsverksamheten fungerar och vilka effekterna blir RP 71/2018 rd — RSv 296/2018 rd*

Vid behandlingen av regeringens proposition om en strukturreform av utsökningen (RP 71/2018 rd) godkände riksdagen ett uttalande enligt vilket riksdagen förutsatte att regeringen noga ger akt på hur den ändrade organisationen och uppdelningen av verkställigheten i samband med den nya strukturen på utsökningen fungerar och vilka effekterna blir samt att den lämnar lagutskottet en rapport om saken före utgången av 2022. I uppföljningen och rapporten ska särskild uppmärksamhet ägnas åt reformutfallet när det gäller gäldenärernas och borgenärernas ställning, rättssäkerheten och de språkliga rättigheterna, verkställighetens kvalitet, sakkunskapen och indrivningsresultatet samt de besparingar som eftersträvas genom reformen.

På det sätt som framgår av årsberättelsen lämnade justitieministeriet en utredning i ärendet till lagutskottet i slutet av 2022.

Följaktligen anser lagutskottet att uttalandet inte ger anledning till ytterligare åtgärder. Uttalandet kan alltså strykas.

— *Ändring av äktenskapslagen RP 211/2018 rd — RSv 256/2018 rd*

Vid behandlingen av regeringens proposition (RP 211/2018 rd), där det föreslogs upphävande av bestämmelsen i äktenskapslagen, enligt vilken justitieministeriet av särskilda skäl kan bevilja tillstånd för personer under 18 år att ingå äktenskap, godkände riksdagen tre uttalanden. Riksdagen förutsatte för det första att regeringen med det snaraste utreder dels hur äktenskap som ingåtts av en minderårig eller trots hinder för äktenskap kan avslutas, upplösas, upphävas eller ogiltigförklaras på något annat sätt än genom äktenskapsskillnad, dels vilka konsekvenser detta har för bland annat makarnas och barnens ställning (uttalande 1). För det andra förutsatte riksdagen att regeringen så snart som möjligt utreder revideringsbehoven och konsekvenserna av bestämmelserna om erkännande av äktenskap som ingåtts av minderåriga utomlands (uttalande 2). För det tredje förutsatte riksdagen att regeringen med det snaraste utreder dels hur påtvingade äktenskap kan avslutas, upplösas, upphävas eller ogiltigförklaras på något annat sätt än genom äktenskapsskillnad, dels vilka konsekvenser detta har för bland annat makarnas och barnens ställning (uttalande 3).

Utlåtande LaUU 7/2023 rd

Som det framgår av årsberättelsen överlämnade regeringen den 14 oktober 2021 till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av äktenskapslagen och till lagar som har samband med den (RP 172/2021 rd). I propositionen föreslogs särskilda bestämmelser om erkännande av äktenskap som ingåtts av minderåriga utomlands. Dessutom föreslogs bestämmelser som gör det möjligt att genom upphävande upplösa äktenskap som ingåtts genom tvång. I samband med beredningen har det inte ansetts nödvändigt att föreslå ändringar i bestämmelserna om upplösning av äktenskap som ingåtts trots hinder för äktenskap. Riksdagen har med anledning av propositionen godkänt lagändringarna (RSv 285/2022 rd), som träder i kraft den 1 oktober 2023.

Följaktligen anser lagutskottet att uttalandena inte ger anledning till ytterligare åtgärder. Uttalandena 1—3 kan alltså strykas.

— Revidering av 20 kap. i strafflagen RP 212/2018 rd — RSv 305/2018 rd

Vid behandlingen av regeringens proposition (RP 212/2018 rd) om ändring av strafflagens kapitel om sexualbrott godkände riksdagen tre uttalanden. Riksdagen förutsatte för det första att regeringen skyndsamt reviderar bestämmelserna om utnyttjande- och våldtäktsbrott mot barn i strafflagens 20 kap. och överlämnar en proposition om saken till riksdagen. I reformen ska straffen för utnyttjande- och våldtäktsbrott mot barn skärpas ytterligare, särskilt minimistrafpen, och regleringstekniken och brottsbeteckningarna ska bedömas. Man bör särskilt granska regleringstekniken i fråga om gärningar i vilka det ingår samlag, betydelsen av barnets ålder och frågan om huruvida dessa gärningar borde överföras till våldtäktsbrotten. Konsekvenserna för jämställdheten ska beaktas i reformen (uttalande 1). För det andra förutsatte riksdagen att regeringen så snart som möjligt inleder en totalreform av 20 kap. i strafflagen och i det sammanhanget gör en översyn av bestämmelserna om de olika sexualbrotten i kapitlet så att de bildar en tydlig och konsekvent helhet. Dessutom bör man särskilt bedöma rekvisitet för våldtäktsbrott i fråga om andra gärningar än de som riktar sig mot barn. Det är bland annat viktigt att bedöma regleringen om offrets hjälplösa tillstånd och en stärkning av samtyckets ställning i definitionen av våldtäktsbrott och andra sexualbrott. Konsekvenserna för jämställdheten ska beaktas i reformen (uttalande 2). För det tredje förutsatte riksdagen att regeringen i samband med totalreformen av 20 kap. i strafflagen eller separat bedömer utvecklingsbehoven i fråga om de straffbestämmelser om sexualbrott som ingår i de övriga kapitlen i strafflagen. Konsekvenserna för jämställdheten ska beaktas i reformen (uttalande 3).

På det sätt som framgår av årsberättelsen lämnade regeringen den 17 februari till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om sexualbrott (RP 13/2022 rd). Lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2023 (RSv 88/2022 rd).

Följaktligen anser lagutskottet att uttalandena inte ger anledning till ytterligare åtgärder. Uttalandena 1—3 kan alltså strykas.

— Upptagning och mottagande av muntlig bevisning i allmänna domstolar RP 133/2021 rd — RSv 214/2021 rd

Utlåtande LaUU 7/2023 rd

Vid behandlingen av regeringens proposition (RP 133/2021 rd) om upptagning och mottagande av muntlig bevisning i allmänna domstolar godkände riksdagen tre uttalanden. I uttalande 1 förutsatte riksdagen att statsrådet före utgången av 2022 lämnar riksdagen en redogörelse om tryggnad och stärkande av rättsstaten och om rättsvårdens verksamhetsförutsättningar.

På det sätt som framgår av årsberättelsen överlämnades statsrådets redogörelse om rättsvården (SRR 13/2022 rd) till riksdagen den 17 november 2022.

Följaktligen anser lagutskottet att uttalande 1 inte ger anledning till ytterligare åtgärder, och att uttalandet kan strykas. Övriga uttalanden (2 och 3) ska dock fortfarande stå kvar.

— *Minskning av överskuldsättningen och de problem som den orsakar RP 230/2018 rd —*
RSv 284/2018 rd

När riksdagen behandlade regeringens proposition (RP 230/2018 rd) med förslag till ändring av bestämmelserna om konsumentkreditavtal och vissa andra konsumentavtal godkände riksdagen de sex uttalanden som föreslogs i ekonomiutskottets betänkande (EkUB 39/2018 rd). Av dessa baserade sig uttalandena 1—3 på lagutskottets förslag till uttalanden (LaUU 33/2018 rd).

Enligt uttalande 1 förutsatte riksdagen att statsrådet noga följer hur regleringen av priserna på konsumentkrediter inverkar på utbudet och priserna på konsumentkrediter med oskäligen kostnader och vid behov vidtar omedelbara åtgärder.

På det sätt som framgår av årsberättelsen överlämnades regeringens proposition om prisreglering för konsumentkrediter till riksdagen hösten 2022 (RP 218/2022 rd). I propositionen föreslogs det att räntetaket sänks från nuvarande 20 procent till 15 procent och att det dessutom binds till den referensränta som avses i 12 § i räntelagen (633/1982). Krediträntan får dock inte överstiga 20 procent ens i det fall att referensräntan skulle överstiga 5 procent. Enligt utredning till utskottet syftar sänkningen av räntetaket till att begränsa kreditgivarnas möjligheter att bedriva kreditgivning på nuvarande kreditrisknivå och samtidigt dämpa utbudet av krediter till de konsumenterna vars kreditrisk är exceptionellt hög. Syftet är att på detta sätt minska överskuldsättning bland konsumenterna. Ett syfte med ändringen är dessutom att göra prissättningen mer skälig i synnerhet för krediter som till beloppet är betydande och som har beviljats med en lång lånetid.

Riksdagen har godkänt de föreslagna lagändringarna i enlighet med propositionen (RSv 294/2022 rd). Tillämpningen av lagarna inleds den 1 oktober 2023.

Följaktligen anser lagutskottet utifrån sitt eget ansvarsområde att uttalande 1 inte ger anledning till ytterligare åtgärder, och att uttalandet kan strykas.

Enligt uttalande 3 förutsatte riksdagen att statsrådet snabbt vidtar behövliga legislativa och andra åtgärder för att effektivisera förebyggandet och minskandet av problemet med skuldsättning bland konsumenterna bland annat genom att bedöma hur ändamålsenlig längden på lagringstiden för uppgifter om betalningsstörningar är och genom att utreda begränsning av reklam för konsu-

Utlåtande LaUU 7/2023 rd

mentkrediter utan säkerhet med höga räntor och genom att utreda möjligheterna att förbättra tillgången på social kreditgivning.

Enligt årsberättelsen och inkommen utredning lämnades i början av 2022 en proposition med förslag till ett positivt kreditupplysningsregister (RP 22/2022 rd), och lagen om ett positivt kreditupplysningsregister trädde i kraft den 1 augusti 2022 (RSv 93/2022 rd). Ett positivt kreditupplysningsregister är ett myndighetsregister i vilket uppgifter om såväl fysiska personers krediter som inkomster samlas in och därmed skapas en tillförlitlig källa för säkerställande av en persons faktiska betalningsförmåga. Med hjälp av registret bekämpas överskuldsättning genom att skapa ett bättre kunskapsunderlag både för kreditgivningssituationer och för uppföljning och övervakning av den finansiella stabiliteten och kreditmarknaden.

I fråga om lagringstiderna för anteckningar om betalningsstörningar lämnades i juni 2021 en proposition till riksdagen (RP 109/2021 rd), och de nya bestämmelserna om lagringstiderna för anteckningar om betalningsstörningar trädde i kraft den 1 december 2022 (RSv 34/2022 rd). I och med reformen försvinner vissa av de vanligaste anteckningarna om betalningsstörningar ur de privata kreditupplysningsregistren inom en månad efter det att kredituppgiftsbolagen har fått kännedom om att avgiften har betalats.

I fråga om reklam för konsumentkrediter överlämnades till riksdagen i oktober 2022 en proposition (RP 218/2022 rd) där det föreslogs skärpningar i bestämmelserna om marknadsföring av krediter. Riksdagen har godkänt propositionen om marknadsföring av konsumentkrediter (RSv 294/2022 rd). Lagarna börjar tillämpas den 1 oktober 2023.

Enligt en utredning från social- och hälsovårdsministeriet har social- och hälsovårdsministeriet låtit göra en utredning om förutsättningarna för att göra den sociala kreditgivningen riksomfattande. Utredningen publicerades i början av hösten 2021. Efter utredningen har det beretts en proposition om att göra den sociala kreditgivningen riksomfattande som lämnades till riksdagen hösten 2022 (RP 136/2022 rd). Lagen trädde i kraft den 1 augusti 2023 (RSv 136/2022 rd). Social- och hälsovårdsministeriet beviljade i juni 2023 välfärdsområdena statsunderstöd för kreditgivningens kapital för att säkerställa att lagen verkställs i alla välfärdsområden på det sätt som lagen förutsätter.

Följaktligen anser lagutskottet utifrån sitt eget ansvarsområde att uttalande 3 inte ger anledning till ytterligare åtgärder, och att uttalandet kan strykas.

För tydlighetens skull konstaterar utskottet också med tanke på sitt eget ansvarsområde att åtgärderna i fråga om uttalande 2 inte är slutförda och bör stå kvar.

Uttalanden som ska stå kvar

Övriga uttalanden som riksdagen godkänt på förslag av lagutskottet behövs fortfarande och ska alltså stå kvar. Här vill lagutskottet särskilt lyfta fram följande uttalanden som ska stå kvar:

Utlåtande LaUU 7/2023 rd

— *Uppföljning av konsekvenserna av projektet för att förenkla rättsprocesserna, RP 200/2017 rd — RSv 31/2018 rd*

I samband med behandlingen av regeringens proposition (RP 200/2017 rd) om att förenkla rättsprocesserna i de allmänna domstolarna godkände riksdagen ett uttalande enligt vilket riksdagen förutsatte att justitieministeriet följer hur reformen för att förenkla rättsprocesserna i de allmänna domstolarna fungerar och vilka konsekvenser den har, särskilt när det gäller bestämmelserna om domstolarnas sammansättningar och om den åtalades personliga närvaro vid rättegången, och att ministeriet lämnar lagutskottet en utredning om de frågorna före utgången av 2023.

Vid behandlingen av regeringens proposition (RP 52/2021 rd) med förslag till lag om ändring av 37 kap. i strafflagen har lagutskottet fäst uppmärksamhet vid bestämmelserna om domstolens sammansättning i fråga om behandlingen av grovt betalningsmedelsbedrägeri och grovt betalningsmedelsbrott. Lagutskottet betonar att utskottet i sitt betänkande om den nämnda propositionen (LaUB 9/2021 rd, s. 5) har betonat att det i den utredning som ska lämnas till utskottet finns skäl att bedöma och behandla också den fråga om tingsrättens sammansättning som aktualiserats när det gäller grovt betalningsmedelsbedrägeri och grovt betalningsmedelsbrott. Vid bedömningen bör man dock också beakta aspekter som hänför sig till rättssäkerheten och den eventuella arten och omfattningen av de ärenden som behandlas.

— *Övervakning av begränsning av kontakter, användning av överskottsinformation och genomsökning av platser som meddelas i efterhand RP 217/2022 rd — RSv 305/2022 rd*

Vid behandlingen av regeringens proposition (RP 217/2022 rd) med förslag till lagar om ändring av tvångsmedelslagen och förundersökningslagen samt till lagar som har samband med dem godkände riksdagen fyra uttalanden.

Uttalandena (1—4) och de åtgärder som vidtagits med anledning av det har inte tagits med i den bilaga till regeringens årsberättelse som gäller åtgärder med anledning av riksdagens uttalanden och ställningstaganden. Utskottet anser att information i ärendet i fortsättningen inkluderas i regeringens årsberättelse.

Enligt uttalande 1 förutsätter riksdagen att regeringen utreder och bedömer eventuella behov av att ändra lagstiftningen beträffande övervakningen av en begränsning av kontakterna, och lämnar eventuella behövliga lagändringar i ärendet till riksdagen för behandling så snart som möjligt.

Enligt utredning från justitieministeriet träder de lagändringar om begränsning av kontakter enligt 4 kap. i tvångsmedelslagen som riksdagen godkänt i kraft den 1 oktober 2023. Efter att lagändringarna trätt i kraft följer justitieministeriet den praktiska tillämpningen av dem. Utifrån de uppgifter som fås från detta bedöms situationen och vid behov inleds lagberedning för att avhjälpa eventuella problem som kan observeras.

Enligt uttalande 2 förutsätter riksdagen att regeringen bevakar konsekvenserna av ändringarna i användningen av överskottsinformation och hur ändringarna berör brott av olika allvarlighetsgrad, och vid behov utreder behovet av ändringar i bestämmelserna. Enligt uttalande 3 förutsätter

Utlåtande LaUU 7/2023 rd

riksdagen att regeringen utreder och bedömer om skjutvapenbrott kan fogas till förteckningen över brott för vars utredning överskottsinformation kan användas, och lämnar de behövliga lagändringar som framkommer av utredningen till riksdagen för behandling så snart som möjligt.

Enligt justitieministeriets utredning om uttalandena 2 och 3 träder lagändringen om användning av överskottsinformation i kraft den 1 oktober 2023. Efter att lagändringen trätt i kraft följer justitieministeriet ändringarnas konsekvenser med beaktande av bland annat hur bestämmelsen riktar sig till brott av olika allvarlighetsgrad. Utifrån de uppgifter som fås från detta bedöms situationen och behovet av att granska behovet av ändringar i regleringen.

Enligt uttalande 4 förutsätter riksdagen att regeringen utreder och bedömer om det finns behov av bestämmelser om sådan genomsökning av platser som meddelas i efterhand, särskilt med tanke på bekämpningen av grov och organiserad brottslighet, och lämnar utifrån utredningen de lagändringar som behövs till riksdagen för behandling så snart som möjligt.

Enligt uppgift från justitieministeriet är justitieministeriets avsikt att under denna regeringsperiod i enlighet med regeringsprogrammet bedöma behovet av bestämmelser om genomsökning av platser som ska meddelas i efterhand.

På basis av det som sägs ovan är åtgärderna i uttalandena 1—4 ännu inte slutförda och de bör således bibehållas.

— *Skriv in skolvåld i strafflagen MI 5/2021 rd — RSk 44/2022 rd*

Riksdagen förkastade 2022 förslaget om att inleda lagberedning i medborgarinitiativet MI 5/2021 rd (skriv in skolvåld i strafflagen). I samband med behandlingen av ärendet godkände riksdagen ett uttalande enligt vilket riksdagen förutsätter att regeringen på ett övergripande sätt utreder hur mobbning i skolan kan förebyggas och åtgärdas bättre än för närvarande och i anslutning till detta bedömer bland annat behoven av att komplettera lärarutbildningen och skapa enhetliga verksamhetsmodeller på riksnivå i mobbningsfall samt huruvida lagstiftningen om skadestånd och tillsynen över undervisningsväsendet behöver ses över.

Det ovan nämnda uttalandet och de åtgärder som vidtagits med anledning av det har inte tagits med i den bilaga till regeringens årsberättelse som gäller åtgärder med anledning av riksdagens uttalanden och ställningstaganden. Utskottet anser dock att det är viktigt att utskottet i samband med behandlingen av regeringens kommande årsberättelser informeras också om hur detta ärende framskrider och att uppgifterna om detta i fortsättningen också tas med i regeringens årsberättelse.

Enligt utredning till utskottet är åtgärderna i fråga om uttalandet ännu inte slutförda.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Lagutskottet föreslår

Utlåtande LaUU 7/2023 rd

att revisionsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 13.9.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juho Eerola saf
vice ordförande Eva Biaudet sv
medlem Elisa Gebhard sd
medlem Pia Hiltunen sd
medlem Aleksi Jäntti saml
medlem Ari Koponen saf
medlem Minja Koskela vänst
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Timo Mehtälä cent
medlem Maria Ohisalo gröna
medlem Eemeli Peltonen sd
medlem Susanne Päivärinta saml (delvis)
medlem Markku Siponen cent
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Juha Viitala sd.

Sekreterare var

utskottsråd Mikko Monto.